

MARKAÐSVÆÐING ORKUKERFISINS

▶ MORGUNVERÐARFUNDUR

Grand hótél Reykjavík
25. nóvember 2004

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS

MARKAÐSVÆÐING ORKUKERFISINS

PÁLL HARÐARSON

kynnir skýrslu Verzlunarráðs

PALLBORÐSUMRÆÐUR:

BENEDIKT ÁRNASON

STEFÁN PÉTURSSON

STEINGRÍMUR J. SIGFÚSSON

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS

MARKAÐSVÆÐING ORKUKERFISINS

Skýrsla orkuhóps
Verzlunarráðs Íslands
Október 2004

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS

Yfirlit

- Markaðsvæðing – ástæður
- Nokkur mikilvæg álitæfni
- Mögulegar aðgerðir í framhaldi af raforkulögum

Ástæður fyrir markaðsvæðingu

- Raforkuiðnaður lengstum álitinn lúta lögmálum “náttúrulegrar einokunar”
- Þróun í upplýsingatækni veldur breyttum sjónarmiðum varðandi framleiðslu og sölu
- Einungis flutningur og dreifing nú álitnir náttúrulegir einokunarpættir

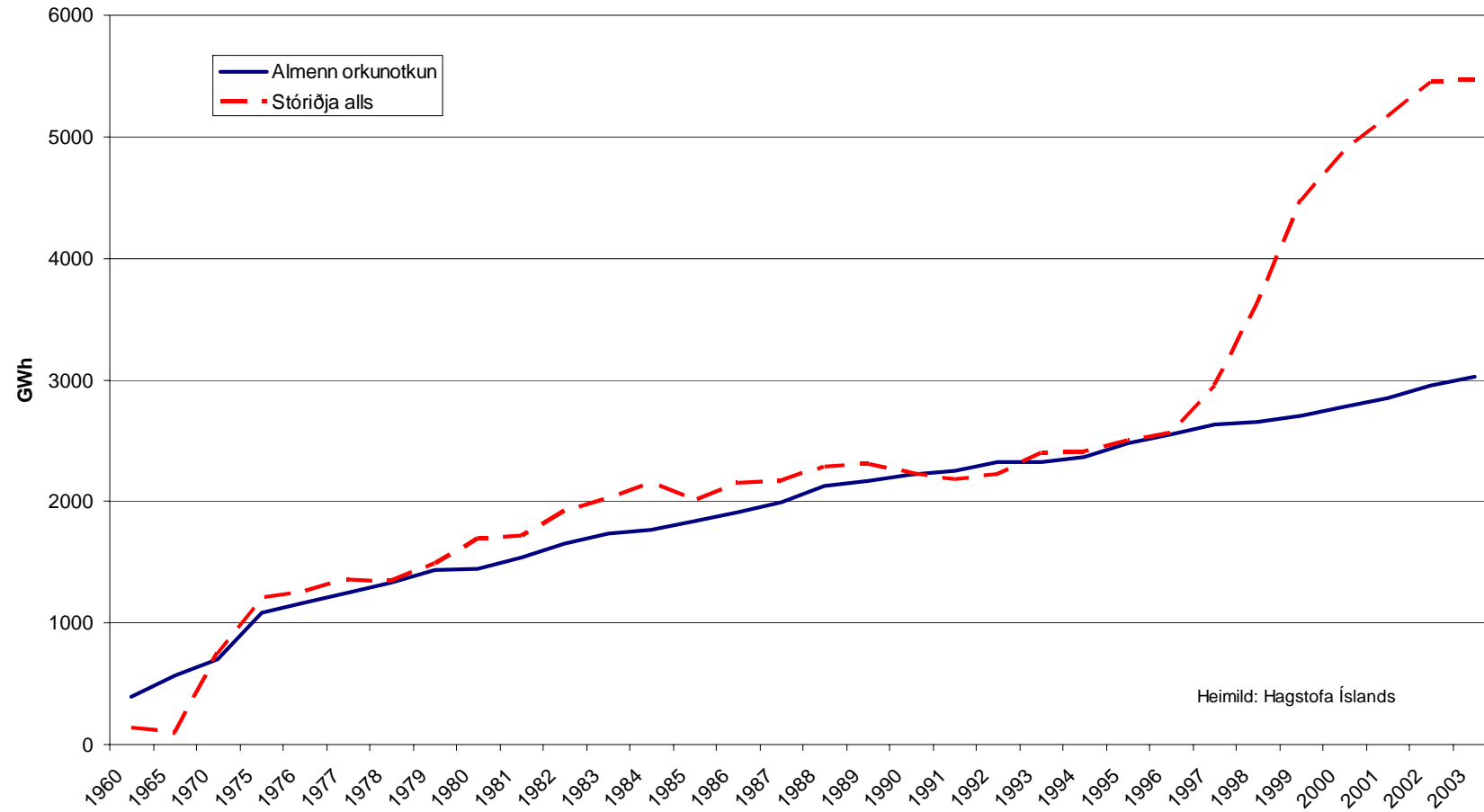
Breytt viðhorf – breytt skipulag

- Endurskoðun á hlutverki hins opinbera
- Markaðsvæðing
- Gengur þetta upp?
- Gengur þetta upp annars staðar – en ekki hér á landi?

Stóriðja og almenn orkunotkun

Álitaefni

- Afhendingaröryggi
- Verðsveiflur
- Ávinningur notenda

- Hvað kennir reynslan erlendis okkur og hvers er að vænta hér?

Afhendingaröryggi

- Rafmagnsleysi í Norður Ameríku og Evrópu árið 2003 vakti spurningar
- Meginniðurstaða: Verður ekki rakið til markaðsvæðingar
- Umgjörðin sem markaðsvæðingunni er sköpuð er aðalatriði
- Flutningur: T.d. Bretland vs. USA
- Framleiðslugeta: Þekktar ráðstafanir – umframflgeta til taks.

Verðsveiflur

- Líklegt að verðsveiflur muni aukast
- Almennt ekki æskilegt að stjórnvöld reyni að sporna við með inngrípum – upplýsingar leynast í verði
- Hlutverk stóriðjunnar

Ávinningur notenda

- Reynslan hingað til að allir notendur geta notið góðs af
- Samkeppnin er drifkraftur verðlækkana

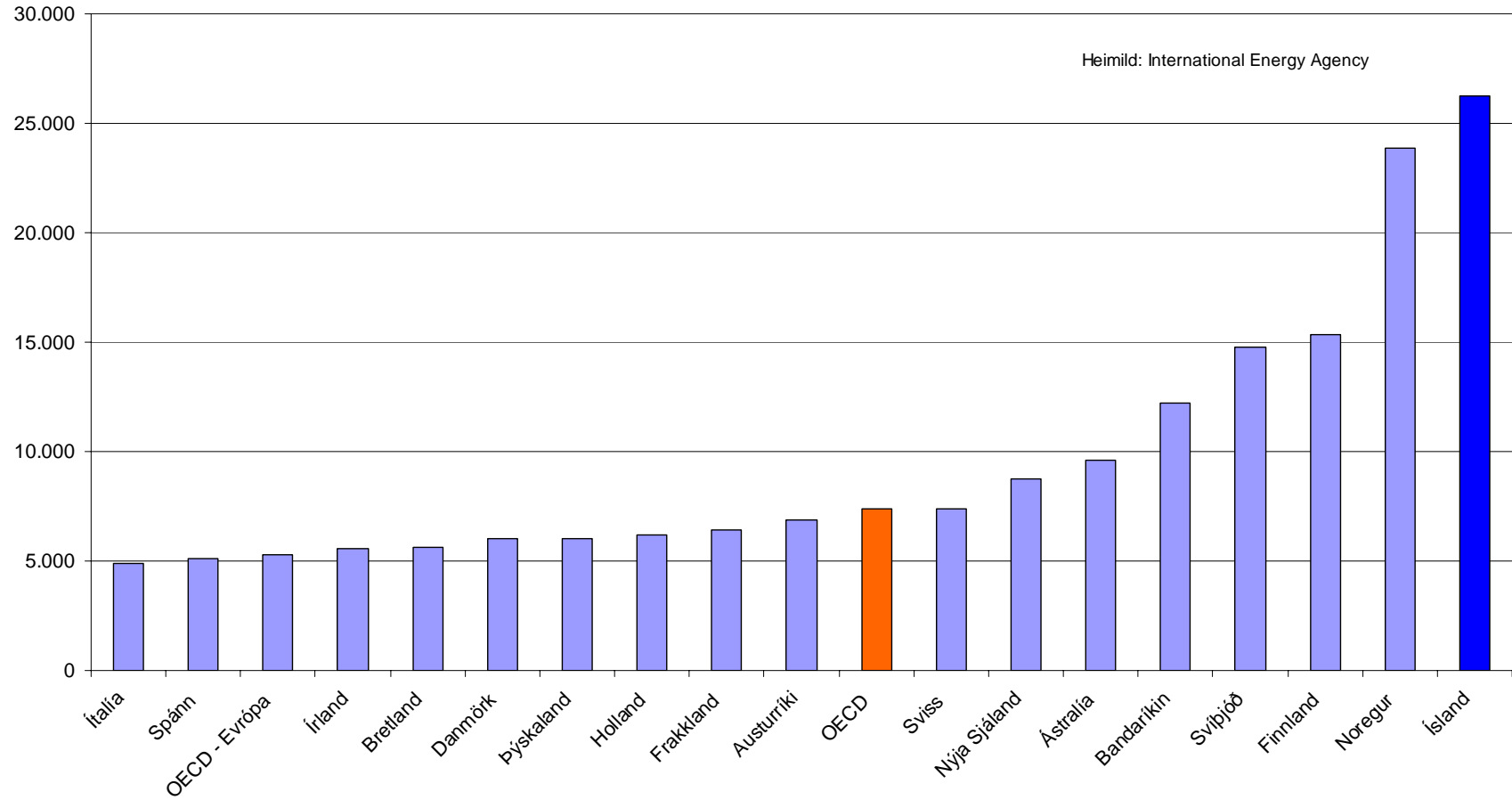
Mögulegar framhaldsaðgerðir

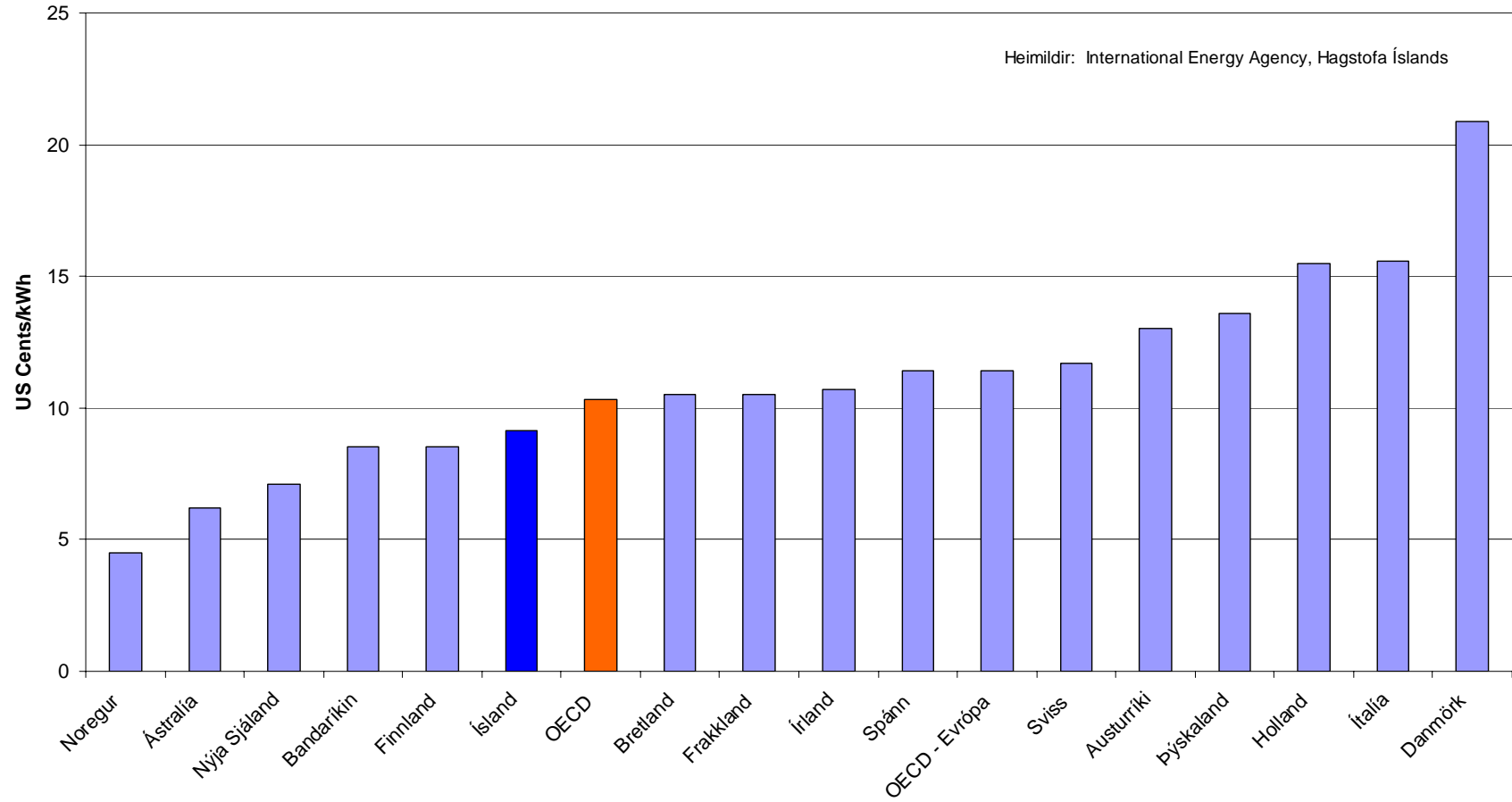
- Umgjörðin ræður ávinningnum
- Raforkulögin eru einungis fyrsta skrefið
- Hagkvæmni
 - Flutningur og dreifing
 - Vinnsla
 - Eftirlit og umhverfismál
- Rekstraröryggi
- Ávinningur notenda

Raforkunotkun á íbúa (kWh)

Raforkuverð til heimila

Hagkvæmni – flutningur og dreifing

- Arðsemi sniðinn of þröngur stakkur
- Kann til lengdar að hafa áhrif á hagkvæmni og afhendingaröryggi
- Skammtímasjónarmið hafa ráðið ríkjum – aðrar leiðir mögulegar?

Vinnsla

- Einkavæðing getur stuðlað að aukinni hagkvæmni í fjárfestingum.
- Þörf á skýrara og gegnsærra ferli leyfisveitinga þegar fleiri en einn aðili er um hituna.

Afhendingaröryggi

- Verðlagseftirlit með flutningi – of þröngur rammi
- Framleiðslugeta – þekktar leiðir farnar hér á landi

Ávinningur notenda – atriði til athugunar

- Hagsmunatengsl sem skapast af skipan eignarhalds
- Aðskilnaður milli samkeppnis- og einokunarpáttá
- Eignarhlutur opinberra aðila
- Sterk staða fyrirtækja í framleiðslu og sölu

Eignatengsl

- Ríkið
 - 50% hlutur í Landsvirkjun
 - 100% hlutur í Rarik og Orkubúi Vestfjarða
 - 15,5% hlutur í Hitaveitu Suðurnesja
- Reykjavíkurborg
 - 45% hlutur í Landsvirkjun
 - Meira en 90% hlutur í Orkuveitu Reykjavíkur

Skýr aðskilnaður milli samkeppnis- og einokunarþátta

- Gert ráð fyrir bókhaldslegum aðskilnaði í raforkulögum
- Gæta verður að kostnaðarskiptingu milli þátta – getur haft áhrif á samkeppnisstöðu

Aðkoma hins opinbera að rekstri

- Engin þörf á aðkomu hins opinbera
- Heppilegast að breyta fyrirtækjum í hlutafélög og einkavæða
- En....
 - hvað með lánskjör?
 - er ekki um grunnþjónustu að ræða?
- Mikilvægt að huga að stjórnarháttum til að tryggja jafnræði á markaði á meðan fyrirtæki eru enn í eigu hins opinbera

Sterk staða fyrirtækja í framleiðslu og sölu

- Eru skipulagsbreytingar nauðsynlegar?
- Eru skipulagsbreytingar skaðlegar?

MARKAÐSVÆÐING ORKUKERFISINS

PÁLL HARÐARSON

PALLBORÐSUMRÆÐUR:

BENEDIKT ÁRNASON

STEFÁN PÉTURSSON

STEINGRÍMUR J. SIGFÚSSON

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS
